

Rezolucja w sprawie zmian w Programie Kultura

2026-06-16

Program „Kultura”, finansowany z Funduszy Norweskich i EOG nie przewiduje uczestnictwa miast powyżej 500 tys. mieszkańców. Krakowscy radni w rezolucji podjętej na sesji 10 czerwca proponują szereg zmian w zasadach kwalifikacji.

Czym jest Program „Kultura”

Program ten to jedno z największych zewnętrznych źródeł finansowania kultury w Polsce (ponad 106 mln euro z funduszy Norweskich i EOG - Europejski Obszar Gospodarczy). W ramach programu przewidziane są dwa działania konkursowe: rewitalizacja i zrównoważone zarządzanie dziedzictwem kulturowym z aktywnym udziałem społeczności lokalnej oraz zwiększenie udziału społeczności w zróżnicowanej lokalnej scenie kulturalnej. Nadrzędnym celem programu jest zwiększenie uczestnictwa w kulturze, ochrona różnorodności w sztuce oraz zrównoważony rozwój lokalnego dziedzictwa kulturowego — zwłaszcza poza dużymi aglomeracjami. Według zasad dopuszczających do udziału w programie, beneficjentami nie mogą być miasta powyżej 500 tysięcy mieszkańców.

Kraków - miasto o różnorodnych obszarach kultury

Podjętą rezolucję radni kierują do Premiera Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, do Ministra Finansów i Polityki Regionalnej oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, z petycją o podjęcie działań zmierzających do zmian zasad kwalifikowalności w Programie „Kultura” finansowanego z Funduszy Norweskich, w zakresie kryterium wyłączającego z możliwości ubiegania się o dofinansowanie wnioskodawców z miast liczących powyżej 500 tys. mieszkańców. Radna Magdalena Mazurkiewicz, referująca projekt rezolucji podczas 53. sesji Rady Miasta Krakowa podkreśliła, że Rada w pełni rozumie potrzeby szczególnego wspierania mniejszych i średnich ośrodków miejskich, w tym miejscowości, które tracą funkcje społeczno-gospodarcze i ten cel oczywiście zasługuje na poparcie. - Ale jednocześnie zastosowanie tak sztywnego kryterium liczby mieszkańców prowadzącego do całkowitego wyłączenia dużych miast z możliwości ubiegania się o środki w obszarze kultury budzi uzasadnione wątpliwości z punktu widzenia zasady równego dostępu do instrumentów rozwojowych oraz rzeczywistych potrzeb mieszkańców - zaznaczyła radna. Zdaniem projektodawców duże miasta, takie jak Kraków, nie są obszarami jednorodnymi, w granicach funkcjonują zarówno instytucje kultury o znaczeniu lokalnym, dzielnicowym i społecznym jak również obszary wymagające szczególnego wsparcia w zakresie dostępności do kultury, rewitalizacji, dziedzictwa, edukacji kulturalnej, integracji społecznej oraz aktywizacji mieszkańców.

Liczebność miasta nie definiuje potrzeb w obszarze kultury

- Kryterium demograficzne stosowane automatycznie wobec całego miasta nie uwzględnia zróżnicowania wewnętrznego metropolii, ani skali zadań publicznych realizowanych przez największe ośrodki - podkreślała radna Mazurkiewicz dodając, że Kraków, który pełni funkcję ponadlokalnego centrum kultury i dziedzictwa, utrzymuje oraz rozwija instytucje, obiekty i programy, z których korzystają nie tylko mieszkańcy miasta, lecz również mieszkańcy obszaru metropolitalnego, regionu

oraz zagraniczni goście. - Wsparcie mniejszych miast nie powinno odbywać się poprzez całkowite wykluczenie największych ośrodków, lecz poprzez odpowiednio skonstruowane mechanizmy preferencji, odrębne alokacje lub dodatkową punktację – uzasadnia referująca.

Propozycja nowych kryteriów

W rezolucji, wnosząc o ponowną analizę kryteriów do Programu „Kultura”, projektodawcy proponują szereg nowych kryteriów. Są to m.in.: dodatkowa punktacja lub wydzielone konkursy, uwzględnienie przy ocenie kwalifikowalności liczby instytucji prowadzonych przez organizatora, czy wysokości środków publicznych przeznaczonych na ich funkcjonowanie. W rezolucji radni podnoszą również włączenie do kryteriów zakresu oddziaływania oferty kulturalnej oraz w szczególności potrzeb związanych z ochroną dziedzictwa, dopuszczenie projektów realizowanych w dużych miastach, jeżeli dotyczą one obszarów o szczególnych potrzebach społecznych, dzielnic o ograniczonym dostępie do oferty kulturalnej, zdegradowanych obiektów z dziedzictwa kulturowego albo działań służących zwiększeniu uczestnictwa w kulturze grup zagrożonych wykluczeniem.

Podczas sesji 10 czerwca Rada Miasta Krakowa głosami 41 radnych (przy braku głosów przeciw oraz wstrzymujących się) podjęła rezolucję w sprawie zmiany zasad kwalifikowalności w Programie „Kultura” finansowanym z Funduszy Norweskich i EOG.